

Womhaj Bóh!

Ciziko 31.
5. augusta.

Lětnik 10.
1900.

Szerbiske njedzelske kopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Šmolerjez knihiczišcežerńi w Budyschinje a šu tam dostacž sa šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

8. njedzela po šwj. Trojizy. Romstich 8, 15.

„Wy njejsce wotroczkoweho ducha dostali, šo šo šašo bojecž dyrbjeli, ale wy seže džěcžazeho ducha dostali, psches kotrehož wołamy: Abba, luby Wótcze!“

Šwjaty Pawoł jowle tajkim psiche, kiž šu nětkle kšeseczijenjo, kotsiž pak to njeběchu prjedy byli. Jim wón k wutrobje wjedže, kajke je šo jim s tym sbože dostale, šo šu šwjateho Ducha dostali. Wón jim praji: Šwjateho Ducha seže wy wschitzy dostali, duž nětkle njejsce wjazy, kaž byli wy ša wotroczkow a šlužobnych, hewať dyrbjeli šo wy s nowa šašo wschitzy bojecž.

W starym šlubje bě, kaž byli w nim wschitzy ludžo ša wotroczkow. Šnješ, kiž nad nami wschěmi knježesche, bě Boži šakon. Tón pak jim kaž czežke brěmjo na ramjenjomaj ležesche, duž woni wo žanym wješelu nicžo nje wjedžachu. Šlej, w šakonju šo wot cžłowjeka spochi něšhto žada. Tam reka: „Tole dyrbišch — tole pak na žane waschnje nješměšch!“ Še šakonjom Bóh tón šnješ wschěm hrožesche, wón by jim spochi dať prajiež: Šchtóž mój šakon pschestupi, teho budu ja bóršy wschón hněwny kšostacž. Duž běchu tehdy ludžo štajnje w bojoseži. Lud wschať chyzšche tehdy tež wschón nabojany wot Boha cžeknyčž, jako jim wón na horje Sinai šwój šakon dawasche.

W cžasju stareho šluba šu měli šami pobožni ludžo tajkeho bojašliweho ducha, kaž byli wotrocžy. Čžitajšch šebi něhdže něšhto w psalmach abo pola profetow, budžesč

móz hušto widžecž, kať běchu psched Bohom wscho bojašliwi. Šenož porědko hdy je w starym šlubje něšto Bohu „Wótz“ rekať, to je škoro, kaž byli šebi tehdy šami nješwěriť, šebi tole lube Bože mjeno do rta wsacž.

Wy šmy tu w nowym šlubje. Šola naš je to nětko hinať. Nam je Šhrystuš s jašnymi šłowami kasať, šo dyrbimy Bohu „Wótz“ rekať, a šo k njemu wołacž, kaž džěcžo k nanej abo k wótzje. Wón je naš šam wschěch wucziť, šo dyrbimy, hdyž šo modlimy, k njemu rjez: „Wótcze našch, kiž šy w nješješach!“ Šchtóž s nami šobu do noweho šluba šlušcha, tón šam wě: Boha šmēm ja wo něcžo runje won kať prošecž, kaž džěcžo nana, a s tajkimle duchom šo nětko k Bohu wołamy: Abba, luby Wótcze!

Š wotkal je šo wscho to takle pscheměniť? Šlej, na šwěcže je bylo něhdy takle: Jowle na tej štronje je byl Boži šakon; (tón pak by cžłowjeka wobškoržowať a jemu hrošu cžiniť) — a na tamnej štronje šu byli wschitzy cži kšudži hřešchnizy. Nětkle pak je šo našch luby šbožniť kaž do wscheho šrjedža štipiť. Šakon je wón ša naš wschón dopjelniť a šakonjowe poklecže je wón wscho šam na šo wšať.

W prjedawšchim cžasju by šakon se šwojim žadanjom a hroženjom spochi mjes cžłowjekami a mjes Bohom štať, kaž murja, ale tale šakonjowa murja je nětko wscha šešpadana; — nětko móže kóždy šašo šam k Bohu pschincž, šmē šo jemu šam runje kať bliško štipicž, kaž džěcžo šwojemu nanej.

Pomyšl šebi jeno, kajke je to sa tebe wulke sbože, so by kšchesczijan, — nětko móžesch Bohu cziscze blisko stupicz. Schtóž wo tajkimle sbožu jeno něschto malo wě, abo schtóž jo jeno malo šam sa šo wužiwa, je na tym šam we winje. Gladaj jeno kóždy na šwojeho Jesuša, potom paš šo s nim stowaršch a šo šobu s nim s wutrob- nym dowěrjenjom k Bohu wobrocž. Takle budžesch móž wěšcze s nim wjele stroschtnišchi psched Bože woblicžo pschincž a budžesch šo móž lěpje k njemu wołacž: „Abba, luby Wótče!“

By njewjedzil ty modlicž šo,
Chze dacž czi Ducha šwjateho
Tvoj šbóžnik, so by wuczil cze,
Šso k Bohu modlicž doměrnje.
Tón šwědczenje czi wěšte da:
„Tež ty mašch Boha sa Wótča,
A ty šam by tež džěcžo Bože“,
Duž směješch wěšte wěcžne sbože
Pšchi šwojim šnjesu w njebešch
Po wschěch tych šemškich stysnosčach.
Duž k Wótčej wołaj stroschtnje šo,
A w wutrobje b'dže cziho wscho.
Šamjen.

Puczowanie po Božim pišmje

abo

kajke myšle nadeńdžech, Bože šlowo czitajo.

Podawa šwěrnny czitač „Šomhaj Bóh-a“.

1. knihi Móšjašowe, 10. a 11. štam.

(Šotrəcəwanje.)

III. Shtucžka 21—32. Šapíš šlónčzi šo se šapíšami Šemo- weho naroda. Pšchi Šemowym narodže je šo šnajomštvo a cžescžowanje wěrneho Boha poměrnje najdlěje šahowalo, doniž šo woboje tež jim njeje šhubilo a šlónčžnje jenicžny wot wošebiteho šplaha šahowalo. Šotom šo wschě tši šapíšti hišcže ras do jeneho žyška wospjětujaj, so by wukhad wscheho cžlowjestwa s jeneho cžlowjeka kručže byl šaloženy sa cžahy, hdžez šo cžlowjestwo do njepšchewidžomnych rjadow wschelafich narodow šchecžepi, doniž šo njebudže po štokach (šap. šutki 2, 5 atd.) a po tšpattach (šjem. 7, 9 atd.) šahy šhromadžowacž a šjednocžicž pod jenu šlowu.

Šem paš, Šafetoweho, Šoachoweho štaršcheho a přenjo- narodženeho šyna bratr, kotrehož paš běšche w duchownym nastupanju pschescžahnyl, plodžesch teč džěcži, kotryž je nan, a to nan wschitkich Šberowych džěcži.

Na Šberowe džěcži šo pschi šapíšach Šemoweho naroda wošebje džiwa, dofelž šo psches nje Bože šlubjenje dale plecže a dofelž šu woni šwjatu rěcž w šwojim narodže jako Bože žohnowanje šahowale.

A to šu wschě jeho šynojo (wo tych, kotřiž šu sa štawišny luda Božeho wošebje wažni, porěcži šo pošdžičho hišcže wošebje): Šlam, wótž Šlamitow abo Šlymejškich s ranja Šabylonškeje, Ašur, wótž Ašyriškich, Aršachšad, wótž štarých Šaldejškich w dženkšnišchim kraju Šurdistan, Šud, wótž mašwašiškich Šydom, a Šram, wótž Šramanow, w Šyriškej a Šmesopotamiškej bydlazyh.

Šramowi šynojo paš šu czi: Uz, kotrehož potomnižy šu šo najškeršcho w krajnje Šawan šahydlili, Šul, jeho potomnižy drje w plódněj dolinje pod Antilibanonom, hdžez je jesor Šerom, bydlachu, Šether, wótž Šindarenow, kotřiž k polnožy wot Šabela abo Šleppo w Šolesyriškej bydlachu, a Maš abo Mašech, wótž Mašiškich, kotřiž na mašiškich horach bydlachu.

Aršachšad paš, najwažnišchi s pječžoch Šemowych šynow, plodžesch Šalahu, t. r. po šerbški: wotpóšlanje; najškeršcho běšche wón s wjednikom wotpóšlaneho šemitiškeho šplaha. Šalah plodžesch Šbera.

Šot tuteho šlowa, kotrež po šerbški „š tamneje štrony“ rěka, dostachu Šabrahamowi potomnižy mjeno Šberow abo Šebrejškich, kotřiž běchu s tamneje Šufratoweje štrony šem pschicžahnyli.

Šber plodžesch dweju šynow. Šenemu rěkach Šeleg, to je rosdželenje abo roščezěpjenje, teho dla, šo běšche sa jeho cžah šwět rosdželeny; a jeho bratrej rěkach Šafetan.

A Šafetan, wótž wschěch praarabiškich narodow, plodžesch Šlmodada, Šalesa, Šazarmafeta, po kotrymž je šo krajina Šad- drhamawt w šrotkonarabiškej Šrabiji pomjenowala, Šarachu, Šaderama, Ššala, Šifelu, Šbala, Šbimaela, Šebu, je to drugi hacž tamny w 7. šhtucžny najpomnišny wótž Šabaow w južnej Šrabiji, Šfir (w krajnje Šman nadeńdžesch hišcže dženkša šydlisčcžo s mjenom el Ophir), Ševilu (drje dženkšnišche Šhawlan w šbožownej Šrabiji) a Šobaba. To šu wschitny Šafetanowi šynojo.

A jich wobydjenje běšche wot Šesy abo Šesene, na dolho- nawjecžornym šónzu persiškeho šalima, hdžez šo do Šefara dže, to je najškeršcho štare šralowšte město Šhešaron k šrotkemu wječoru, k horje k ranju, to je, hdžez šo k arabiškej šhorškej krajnje Šedšched dže, kotraž šo wošředža psches polkupu roslěha.

To šu Šemowi šynojo po jich narodach, rěcžach, krajach a ludach.

To šu narody Šoachowych šynow po jich domach a ludach, wot kotrychž šu šo rosdžělile ludy na šemi po liženju.

Tónle štam šwjasa wscho kaž s nitku, šchtož je šo na šwěcže wot špocžatka hacž do šrijedža, hacž do šónza štalo, hacž runjež mašch sa to, šo w nim ničžo njesteji, šhiba morwe šlowa a mjena. Š tutyh štamom maja šo wschě štawišny šapocžecž, s nim, dofelž naš do pošlednjeho šónza dowjedže, maja šo tež šlónčicž.

11. štam.

Šabelška wěža. Šměšchenje rěčow. Šemowa šchlachta.

I. Shtucžka 1—9. Š armenškeje horojteje krajiny podachu šo Šoachowi potomnižy najpředy do runiny Šinearškeho kraja mješ Šufratom a Šigrišom. Šacžuwšchi, šo budže krajina s ludžimi šbřny pschepjeljena a šo maja šo teho dla po šemi roščhěricž a rošbrojicž, čžychu šebi šrijedžičcžo a šhromadnišcžo natwaricž, čžychu s šoborškej nakšrobšocžu hacž do mróčzelow šalěcž, čžychu šhromadžo a napinajo wschě cžlowške možy šo špječžowacž temu, kiž w njebešch bydli. Šola Bóh šajedže do nich, roštorha šwjast, jich hišcže do žyška wšajazy, jich rěcž, kotraž je najbližšcha a najpotřebnišcha pschicžina šhromadneho štutkowanja, a nušuje jich s wopacžneho šjednocženštwu do rošpřoščenja.

Běšche paš sa přeni štok po liženju na wschitkim šwěcže hišcže jenajti šahy a jenajka rěcž.

Šo nahladach rabbinow a štaršchich šohošlowow běšche tale rěcž šebrejška, po mēnjenju powšchitkowneje wjetšchiny nowšchich rěcžepytnikow paš je šo šhromadna prarěcž žyle šhubila. To je wěšte: šebrejška rěcž wšnamjenja šo psches šjednorocž w twurbach, psches rošumne pschiprawjenje šynka a šmyška, psches móž a rjanocž šynka, psches šohatocž a šladšocž wurasa sa nabožne myšle psched wschěmi rěcžemi na šemi; móžno, šohy móžno, šo je šo tale rěcž w šwojej přenjošocži najlěpje wukšowala, dofelž je Bóh wot wscheho špocžatka šebrejški narod wot wschitkich druhich narodow wotdžělil, a dofelž je Šebrejškim šwiš se wschěm špocžatkem cžlowje- štwu psches šwoje wóžjenje šahowal.

A šta šo, šo woni s armenškeje horojteje krajiny, hdžez běšche šo Šoach je šwojimi po wukšodže s archi šahydlil, šhlyneho pschi- šporjenja dla wot ranja cžehnjechu a nadeńdžechu runinu, plódnju a ša rošništvo wošebje šo pschihodžazu, w Šinearškim kraju, w Šmesopotamiškej a Šabylonškej mješ Šufratom a Šigrišom, a bydlachu dlěšchi cžah tam; rěcž a wschě šmyšljenja jich šjednocžachu. Šola pošdžičho šchěrjachu šo mješ nini podobne šjesšóžne, nakšrobke a šo šhrobolaze šmyšljenja, jako něhdy mješ Šainowej šchlachtu, a džachu jedyn k druhemu: Šójmy, nimamy w šwojim kraju tež žaných štalow, dha mamy tu šola šhmanu, tucžnu, šhlinjojtju šemju, cžimny a palmy s njeje žyhele! A woni cžinjachu jako běchu prajili, a wšachu k twarbje, na kotruž běchu šo šamerili, žyhele sa šamjenje, dofelž šamanyh a cžehanyh šamjenjom nje- mējachu, a šhlinu, najškeršcho šemštu šmolu abo ašfalt, kajkiž w tamnych štronach jara hušto nadeńdžesch, sa šalk, šo bychu s nim jenotliwje žyhele šhromadže šwjasašali.

A džachu, na šwar šo nětko šameriwšchi, šo by kóždy derje šnal, šchto šu šebi šwaricž wotmyšlili: Šójmy, šwarny šebi město a wěžu, kotrež wječy by do njebeš došahal, a šcžimny šebi mjeno; pschetož budžemy šnadž rošpřoščeni po wschěm šwěcže, a potom budžetej město a wěža šredk, šo šo štajnje šahy šhahžujemy.

(Šotrəcəwanje.)

Napominanje.

Tu cźlowjek ƚo njehordź,
So bohatstwo ma,
Móz wjeršchna jo mēri
A, komuž chze, da;
Jed'n dosta móz, pjenjes,
So móže je wēcz,
Tón druhi ƚo wo krosch
Ma do ƚmjercze drēc.

Tu cźlowjek tež njemēn,
So drusy stepcz ƚu,
Sslēpž jedyn kaž druhi
Ssmy psched Bohom tu;
Tam ƚlamu a czejcze
Jed'n wot ƚwēta žnje,
Pał sbōžnych bjes mjena
Sto pod semju dže.

Tu cźlowjek pušchcz hīdu,
A tej ƚhwile jow njei',
Wón wodaj rad ƚchīwdu
Tež pscheczīwnikej;
Kał mjele ƚej wōjnu
Tu pschīpojdzīchu;
Nētk s mērom pod semju
A s jednami ƚu.

Tu cźlowjek tež njetwał
Szej thēžu sa dźał,
A s hnadnej' ƚchle njejes,
To doczaka bjał.
Schtóz wschitko prjecz sdawał
Szej s dobroty je,
Tón hlōdny pod semju
Se ƚyljami dže.

Tu cźlowjek moł sawiřcz,
Wřcha krařnoscz je ƚón,
Sswōj pokoj a horjo
Ma ławka, ma trón.

Gźatanje teju stareju.

Wónaj sažo hromadže ředžeschtaj taj staraj w malej hubjenej hēcze pschi lēřu.

Wētr wujesche we wuhenjū, deschczīk wo wofna, s papjeru řalēpjene bijesche.

Nan sa blīdom ředžesche, s biblije cžitajo. Macz ředžesche jemu s napscheczā, řwoju řchtrīwbu řchtrīkowajo. S cžitanjom tón wjeczor tał prawje hīcz njehajche, pschezo sažo řebi wón řwoju brīlu trījesche a řo řdajche, kał bychu jemu řłowa w hubje tečāžy wostale.

Wodžel řwjateho piřma, kotrīž runjež cžitajche, jemu naj-hlūbschu duřchu hnūjesche . . . to dže bēsche wutrobu hnūjāza hīstorīja wo „řhubjenym řynu“.

Macz řchtrīwpu prjecz položi a jena řylsa po drugej řo jej ronjesche psches blēde līza, mjes tym, řo wōczko bojařlīwe do dži-wjeje wētřīkojteje nozy won hladařche . . s dohom wona hromadže řjedže, kaž by wolanje řařlīřchala, hdyž pał blīže pořluchajche, řa-řlīřcha řame wucze wētřīka.

„Ty dže dženřa ani na to njepořluchajř, řchtož ja cžitam“, nan porořujo praji.

Macz lēdy wotmolwi, potom pschīndže jej pomalu psches it, kaž by řawolacz chžyla:

„Dže tež wón nētko je — najř Handrij . . .?“

Nan řo wotwobroczī a řlōncznje wotmolwi: „To Wōh wē?“

To bēsche jeju řhubjeny řyn, na kotrehož řebi myřleschtaj. Wónaj bēschtaj jeho dženřa wjeczor wēsčze woczalaloj. Wón delřach wo wřř pola řamjenjeczeřarja dźēřasche a bēsche po řdaczu na řwojeju stareju starscheju cžīřče řabyl. Wcžera hałle bēsche jeho nan tam wopytał a jeho wutrobnje prořyl, řo by řobotu, mřdu dostawřchi, hnydom domoj pschīřchol. A kał wēsčze bēsche wón to pschīlubīł — řo bēsche macz po řwojim najlēpschīm řamō-ženju řa njeho wjeczeř pschīhotowala.

Tola — řadny Handrij řo njepořasa — po řdaczu bēsche řažo na řwojeju stareju starscheju řabyl.

A tola, kał wutrobnje byřchtaj jeho pschi wřchēch jeho řablu-dženjāch witaloj — haj, a jemu wřchitko wodaloj, jeno řo by wón pschīřchol a by pořasał, řo jeju cžīřče řabyl njeje.

Jena hodžina po drugej řo miny — ale Handrij njepschīndže. Hīřchče w polnozy bēsche wīdžecz, kał staraj lampu řwēczeřchtaj.

Delřach wo wřř bēsche tōn wjeczor wjeřele. W forczmje bēsche řo řyla dźīwje harowāžnyh a wōlaznyh řamjenjeczeřarjow a řelejnīřchīh dźēřaczeryjow řhromadžīla; bēsche dži řobotu, hdyž bēchu mřdu dostali a tam dyrbjesche řo pscheczīnīcz.

Mjes nimi bēsche tež řostny mlōdy Handrij. Seho līza bēschtaj cžerwjenej, woczī řapāřchtaj s dźīwīm lōřchtom a pschi tym bēsche wón najwōtřīřchi w řylīm towarřtwje.

Duž pschīndže, řo pschi piczu do wadženja pschīndžechu. Wōtre řłowa řo rēcžachu a bōřny bē towarřtwo we wōtrnym wurēcžowanju.

Řalōřtna hara řo řbēže a do Handrija, řīž bēsche najdźīwīřcho řařhadžal a dweju towarřchow pschīmal, řo wřchīřzy dachu.

Se řwojeje hōbrīřkej mozu řo najprīedy wobarařche — duž blyřchczesche na dobo nōž — Handrij řalāzu bolořcz řaczū a cžopla řrej wuleczā. Wón ł semī padže a řwojeho ducha horje da. . .

Řo polnozy řo hīřchče řłaba lampu w hēcze pschi lēřu řwēczesche. Duž bēchu řroczele řlyřchecz a wřchelafe hłōřy. Sčto to bēsche? Nētko wořredž nozy? Staraj řtejeschtaj wřchaj blēdaj, řajřī řōnz to řmēje.

Duž řo durje woczīnīchu a dźīwja řyla pschīnjeře morweho muža do hēty a cžēlo na řchpundowanje položi.

„Seřuřo, řmil řo!“ macz řawola a na semju padže.

To bēsche Handrij, jeje lubowaný řyn, kotrehož bēchu tajkeho do domu pschīnjeřli. O, řajřī bēsche wón je řīwjenja řchol! Ač, to bēsche pschewulle hubjeřstwo! — řhubjene — řhubjene řīwjenje! —

A staraj dale ředžeschtaj se řwojīmī dopomnjeczēmī a řrudnymī řarōřczēmī — donīž jeju řmījercz njewumō.

A řchto chze nam tale řtawīřna prajīcz? Njebēsche to jenož j e d y n wopor mjes tyřāzāmī, kotrež řebi řahubjāze palenz lēto wot lēta řada a do řtaženja řtorczī řa cžāř a wēcžnoscz. A je hīřchče wjele řarřch, řotřīř podarmo cžalāja a cžalāja na řwojeho řhubjeneho řyna!

Wřchelafe s blīřka a s dalōfa.

— S wjeřelāzu powjescz mōžemy dženřa řjewīcz, řo je řo řažo wuczeř řa řerbřku řchulu w Sakskej Łužīzy dořyl, kotrīž mōže nařche dźēczi w maczeřnej rēczi rořwucžowacz. Sa drugeho wuczerja pschīndže do řhwaczīz řnjes řohoncž, kotrīž bēsche hač do teho cžāřa s wuczerjom w Nowym Mēsčze pola řrōdka. Dofelž hač dotal řerbřki wuczeř njebēsche, dyrbjesche řn. řyrřwīnřki wuczeř řyřbał wřchitke dźēczi řam wuczīcz. To pał bēsche řa dlējřchi cžāř njemōžna wēž. Duž je dobre, řo řu řhwaczīzy řerb-řkeho wuczerja po dolhīm bēdženju a pytanju dostali.

— Rowa M a l e ř c h a n ř k a řchula je hīžo hač pod řřechu natwarjena.

— W řōrnīzāch pola řītawny je řo 29. jul. řalōřlīny řamjeř ł nowemu Božemu domej položil. Sa tōn nowotwar řmny w řandženym lēcze řollektu w nařchīh Božīh domāch hromadžīł. Pschi řwjatocznyym řkutku bēchu pschītomū: řnjes řrāřīdenta řonřī-řtorřtwā s řāhū, řnjes wotrjeřny řejtman se řchliēben, řnjes tajny řyrřwīnřki radžīczel řeller a drusy. Duchowny řāger mēsčesche řwījedžeřřtu rēcž a pořwījeczenje řalōřlīneho řamjenja řnjes tajny řyrřwīnřki radžīczel řeller. řyřřowanje řa twar je cžīnīł řnjes architektā řwentīn s řīrīny a budže řyrřkej nēhdže 450 mēřtow wopřchījecz. Twar dyrbī w lēcze 1901 dořonjāny bycz a budže na 76,000 řrīwnow plāczīcz. Wōh luhny řnjes chžyl řchřītowacz twar noweho Božeho doma w nařchēj lubej Łužīzy.

— Na wřchīřchīh wřřchīřchīh wuczeřnjāch w Budyřchīnje řo twarī. řymnāřīastojō mājā 6 njedžel řrōřdnīny, dofelž ma řo nowe tepyenje řalōřīcz. Tež na ewāngelřkīm řemīnarje ma řo nowe pschētwarjenje. řatholřkī řemīnar pał řo cžīřče nowy natwarī a

je tež tónle twar nufny, pschetož stare twarjenje pschi Pětrowskej zyrkwi je čišče njedobahaze.

— Njedzelu 5. augusta směje so sřhadžowanika herbsteje studowazeje mlodosce we Wóšlinku. Popoldnju je hłowna šromadžina a wječor směje so herbsti konzert. My lubnych Šerbow Wóšlincžanskeje wořady a wokolnosce na to ledžblimych činimy, so sřhadžowanika njeje jenož sa studowazy, ale tež sa lud. Studowazy chzedža lud sefnacž a so i ludom hromadže sahoricž sa našču narodnosce. Duž dha lubi Šerbja njedzelu do Wóšlinka na hłownu sřhadžowaniku herbsteje studowazeje mlodosce!

— Wěsće sajmawe je hlyšecž, kelko rěčow so na semi powjeda. Se 1064 mjchelakich rěčow. Němszy rěči něhdže 65 millionow čłowjekow, jendželšy něhdže 100 mill., franzowšy 45, italszy 27, španišy 50, portugalszy 25, rušy psches 70 mill. Indisku rěč powjeda psches 100 millionow a jenož čhuwka rěč je jenicžla na semi, kotraž so wot wjazy stow millionow, najsterje wot wjazy hacž 400 millionow čłowjekow rěči. Borno tymle licžbam je drje našch luby herbsti lud se 120,000 čłowjekami, kiž swoju herbstu maczeru rěč powjedaja, šnadny. Čžim bóle pať dyrbi naš to wabieč, so bychmy šwedomliwje čžinili po hłowje: „Šajmy šwěru swojich wótzow rěč a wěru!“

— Wóšwodca Alfred Sakfo-Roburg-Gothaske je njedzelu wot Božeje rucžki sałaty wumrjel. Wón běsche něhdže 56 lět stary. Wón mějesche čžeklu njesahojomnu khorosce. Wóh je jeho wot jeho čžekheho čžerpjenja wumóhl. Jeho lud žaruje wo knježerja, kiž je so šwěru sa šbože swojeho luda starał. Šdyž Sakfo-Roburg-Gothaske lud wo swojeho knježerja žaruje, kotrehož je Wóh po swojej milosceji wot čžeklich čžerpjenjow wumóhl, šteji wulki lud našcheje Europty w najčžekškej šrudobje — italski lud — pschi marach swojeho krala Humberta, kotryž bu šandženu njedzelu psches kulku morjenu. Žalobna, hróšbna powjescež džěsche pónželu psche wšchón šwět, so je so njedzelu wječor njetničomny čžłowjek na krala Humberta měrił a jeho Bohu žel tať trječik, so hodžinu po tym wumrje. Wutroba čže so nam puťneč, hdyž wo tajkej džiwnej njetničomnosceji hlyšimy. Tať daloko móže čžłowjek pschińcž, kiž je wěru šhubil, so swoju ruku posběhnje pschecžiwu kónowanej hłowje. To šu plody powróczazyh myšlow, kotrež šu šchěžumarjo do luda pschińešli. Tuto šawjedžene pašmo šebi nětko w swojej bludnosceji myšli, so swoje džiwje nahladny wuwjedu, hdyž šeršchtow morja. Šdyž je to tež šamo šrudna njemdrošcež a wrótnoscež, dokelž žadny kraj hjes knježerja a wodžerja hycž njemóže, je to tola šrudne wopokasmo, kať hluboko móža so ludžo w swojich myšlach ponižicž, so so ani čžłowjekam wjazy njerunaja. Našch čžaš je jow křutny čžaš! Duž je pschišlušchnoscež kóždeho luda, so njeby šměrom pschihladował, kať powróczaza štrona dale džěla a podrywa, ale so bychmy tutym nawalnym žokmam napschecžo štipili, prjedy hacž je posdže. Na to njech naš dopomnjecže našcheho hlyneho „želešneho“ kanžlera Bismarka dopomni, kotrehož šmjertny lětny džěń šmy w tym tydženju měli.

Žist knjesa šararja Sawcžeta š Ameriki.

(Šotrəcəwanje.)

Wón šajmawje wo swojim duchownym šastojnštwje w Amerižy dišche:

„Š swojim šastojnškim džělam dostach šandženeho lěta nowe džělo. „Konverria“ Šslovenška ev. Šednota je mi napoložila tón nadawš, so bych džělał na organizaciji zyrkwi šłowakškeje ewangeliško-lutherskeho wěruwšnacža w U. S. o. A. (w šjednocženyh štatach polnóžneje Ameriki). Š temu mějach w swojej wořadže došcež džěla. Wot lěta 1895 šym tu došcež rjanu wořadu šhromadžik, niž w jenyh měšce, ale po pschikladže lužiškich wořadow (Kirchfahrt) po žylej Šyomingškej-Šarławannaškej wokolinje. Pschetož w jenyh měšce moji krajenje w dořahazej licžbje njebydla, so bychu móhli wořadu šdžeržecž. Šotajkim pschishamknychu so š mojimaj přenjotnyhaj wořadomaj Šanticoł — Šilkej — Šowe w Luzern Šonaty — Šlen Šyon, Šlymouth, Ššchley, Škingšton, Šluzerne, Šatllš Šreter Šora, Šesh Šittšton a Šittšton a Šill Šred a w Šocko-wanje Šld Šorge a Šeckwitte. — Šajwjazy džěla čžinja mi pačžerške džěcži. Šdybju kóžde lěto dwaj kursaj wobštaracž, druhdy tež šchtyri. Ššchi tajkej daloko rošpoloženej wořadže móžno njeje, wšchitke na dobo na jene měštno šhromadžicž; duž šdybju ja š nim hieč. Šucž wjele wobčežnoscežow nječžini, pschetož wšchitke šu šjednocžene š tať mjenowanym „trolley“, to je: š elektriškej želešniczy, a dalšche je želešniczy, kotraž nam duchownym „šickety“ (billety) sa položju dawa. Šarodow mam wot 30—36, wumrjecžow wot 8 do 6, wěrowanjow wot 1 do 10 — po tym šajke je lěto, dobre abo hubjene. Šón Šnješ pať běsche tať hnadny, so mješ 100 narodami njemandželški měli nješšmy.

Šsobuštawow w mojej wořadže mam se wšcheje Ššlowakškeje, tola wulka wjetščina je š rańšchich krajow šem pschishčla: je Šorišča, Šemplina, š Šberaj a š Ungwaru. Š Šiptowa, š Šreza a š Šitry mam tež někotrych, a tež se šuřodneho měšta pola Šily, hdyž šym rodženy. Šoni džěłaja w podkoptach anthrazitowych ša 1,25 dollara mšdy (1 dollar = 4 hr.) na džěń. Šiwnoscež pať je tu tunja: 25 zentow (dollar ma 100 zentow). Dollar móžesh šebi šalutowacž. Š kať je š rataštwom? šo praschecžce; je-li šemja tať wobdžěłana, kať pola naš?! Šiž položja. Šulka pať je licžba mojich krajanow, kotřiž hiešce we 80. lětach šem pschidžechu, hdyž w majnach abo w „šhopach“, t. j. w fabrikach, pjenješ šebi nalutowachu, kupichu šebi šarmy a bydla w došcež kčžejazyh krajinach w Šinnesocže, Šaborje a Šngoš, potom w Šakefielđe a tež w Šrkansons w Šlowakštwne.

Š Šanticoke je tež kčžejaza ev. luth. němska wořada, šarať Šev. Šis a tež němska reformowana, šarať Šev. Šuhloff. Šemzy, kotřiž wot swojeho kraja dobru wucžbu dostachu, šu tu trjebani š wjetšča š „šillid labor“ (džělo), a najmješšča jich mšda je 2 dollaraj (8 hriwnow). Šdyž je Šemz „miner“, ma na kóždu šaru anthrazita 1. Šdyž ma 6 šarow, dha ma 4 (16 hr.) na džěń — po prawym 6 — ale dwaj da šwojemu pomoznikaj „šěbrej“, kotryž jemu pomha anthrazith na šaru nakladowacž.

Š Šlowakojo, Šolazy a Šitwinjo maja šašo kať privilegidne na „šušillid“ labor. Ššlowazy pať šu se šyšiskej (naturiškej) možu psches wšchěch, kať šo to tež hodži š teho widžecž, so pschi 35 narodach šo jenož 10—6 šhowanjow namaka.

Ššto pať ma na šebi, praschecžce šo, šo je čži něšajka „Ššlow. ev. Šednota“ něšajki nadawš napoložila!

Šať běchu židža widželi, šo š amerikanškim džělacžerjami „Šein Ššchäft“ njeje, dha šawolachu šłowakškich. Šješ nimi tež Ššlowakow š krajow našad štajenyh. Šwangelšzy pať Ššlowjenje, pobwšchki dwě šecži, šawolachu šebi duchowneho, a tať powita přenja wořada Šv. Ššlow. w Šreator-u. Šdy? — šóršy na to w Šrewlandže. Ššchi mojim pschithadže běch širigowanj wot Šew-Šorkškeho šlow. ev. šararja do Šlevelandu. Šam šhromadžich wořadku do 34 šobuštawow licžazu. Šež w Šmount Šarmel bē šaložena wořada. Šo mojim wotšhadže š Šlevelandu do Šinnea-polis bu šaložena wořada w Šhicago a škónčnje w Šornellville.

(Šotrəcəwanje.)

Šohanjenny wuřmewž.

Šnješ, kotryž šo w poštowym wosu wješesche, špřtasche towašštw šajmowacž a šwoje nješschecželštw pschecžiw šwjatemu piřmu š tym šjewicž, šo je wón po móžnosceji wuřmewšowajche. „Šštož wěšchženja nastupuje“, praži wón mješ druhim, „šu wone wěšce halle pižane, hdyž běchu šo podawš štale.“ — Šsobu-pucžowar, kiž běsche hacž dotal mjelcžal, šlowo wša: „Šmój knježe“, praži wón, „njech je mi špožčene, ša wuwšacže š najmješšča jene džiwne wěšchženje našpomnicž, kotrež je šo tola halle pošdžišcho dopjelnišo: Š to šdybicže wy najprjedy wjedžecž, šo w pošlednich dnjach wuřmewžy pschidnu, kiž po swojich lóšchtach šhodža! Nětko towašštwu pschewoštaju, roššudžicž, hacž šo dopjelnijenje šóršy po wěšchženju štalo njeje.“ — Šwuřmewž womjelšny.

Šať derje tola je, hdyž je šchescžijan se šwjateho piřma nawuknył, kať ma kóždemu wotmolwicž. Ššlowo, w prawym čžašu rěčane, je škote šabluko w ššěbornej šchli.

Šudancžka.

Šotre pišchecžele móžaja pišcacz, a njech tež ničjeja hubu do nich dunyla njeby?

[„ajžakšid ‘ajšakš“]

Šotre šnate knihi rěłaja škutki?

[„šymš ajžakšakšakš“]

Ššto šdybju šwarjomnyh šwaricž, a ničto šo jemu wotšhlamacž nješmē?

[„wogazš ‘auarokš“]

Ššto ma šwjaty Šan wjele wjetšche, džžli šwjaty Šomasch?

[„šžakš akš“]